

Strona znajduje się w archiwum.

Dzień Dziennikarza Obywatelskiego

14 czerwca 2010 r. po raz pierwszy w Polsce obchodzony był Dzień Dziennikarza Obywatelskiego.

Ten rodzaj dziennikarstwa wyrósł z jednej strony z dążenia poszczególnych osób do upublicznienia informacji, z drugiej - z poszukiwań alternatywnych źródeł wiadomości. Dlatego dziennikarstwo obywatelskie wypełnia przestrzeń, jaką zostawiają oficjalne doniesienia wespół z prężnymi, jednak często ukierunkowanymi mediami.

Dzień Dziennikarza Obywatelskiego

W 2000 r. w Korei Południowej serwis Ohmynews jako pierwszy użył sformułowania dziennikarz-obywatel. Dziś mottem tej strony jest hasło „Każdy obywatel reporterem”.

Kultowym medium dla dziennikarstwa obywatelskiego jest też Wikinews – platforma, na której każdy, w każdym czasie może stworzyć lub edytować już napisany artykuł przy jednoczesnym dostępie do wykazu dokonanych wcześniej zmian.

Polskojęzyczną wersję tej strony, która powstała w lutym 2005 r., uważa się za pierwszy polski serwis dziennikarstwa obywatelskiego. Wkrótce pojawiły się kolejne, np. iThink.pl i Wiadomości24.pl. Dzień dziennikarza obywatelskiego obchodzony jest w Polsce z inicjatywy Jolanty Paczkowskiej – pedagoga i polonistki z wykształcenia*.

W ujawnianiu korupcji, nadużyć i wszelkich innych nieprawidłowości dziennikarstwo

obywatelskie, dostępne, niczym nieograniczone i powszechne, ma dużą przewagę nad tradycyjnym sposobem uprawiania tego zawodu, gdzie końcowy artykuł – przed opublikowaniem – przechodzi przez wydawniczą taśmę produkcyjną, która decyduje o przydziale tematów, wyborze struktury czy źródeł artykułu i którą kończą poprawki redaktorów naczelnych.

Również Transparency International zachęca obywateli do korzystania z Internetu, bowiem publikowanie „w sieci” informacji na temat nieprawidłowości, stanowić może jedną z metod walki z korupcją. TI wskazuje także na możliwość połączenia sił, m.in. poprzez podpisywanie petycji online, zbieranie dowodów na korupcyjną działalność, anonimowe demaskowanie takich działań, co z kolei czyni instytucje publiczne, rządy i przedsiębiorstwa bardziej odpowiedzialnymi za swoje czyny.

Zjednoczonych Pierwsza Poprawka do Konstytucji, potwierdzona decyzją Sądu Najwyższego, daje dziennikarzowi prawo do publikowania każdej informacji, nawet uzyskanej nielegalnie, z wyjątkiem rozpowszechniania tajemnic państwowych. To motywuje do przeprowadzania własnych śledztw i ujawniania przypadków korupcji, której dopuszczają się rządzący.

W krajach, gdzie media są pod kontrolą władzy, dziennikarstwo obywatelskie jest jedną z głównych metod ujawniania korupcji. Lokalni reporterzy, aktywiści i wszyscy z dostępem do Internetu mogą wskazać, co dzieje się w jego społeczności. Dlatego ogromny rozkwit przeżywa ten rodzaj dziennikarstwa w Chinach, niemniej zdarza się, że zawartość, na którą nie zgadza się Partia Komunistyczna zostaje ocenzurowana. Chińczycy, obok Francuzów i Koreańczyków z Południa, spędzają surfując w Internecie

więcej czasu niż obywatele innych krajów. Tak zrodziła się ich potęga ujawniania korupcji poprzez blogi, fora i czaty.

W marcu 2000 r. Jason Stverak - prezydent pozarządowej organizacji Franklin Center for Government and Public Integrity, na stronie Przeglądu Dziennikarskiego Online (Online Journalism Review), pokusił się o ocenę skuteczności dziennikarstwa obywatelskiego. Zauważył on, że przy dużym spadku liczby dziennikarzy śledczych, pracujących dla ogólnokrajowych gazet i stacji telewizyjnych, istniałoby zagrożenie dla ujawniania korupcji. Podał on również przykład stron internetowych prowadzonych przez organizacje typu watchdog, które w sposób masowy przedstawiają wyniki śledztw, które następnie trafiają na nagłówki gazet, mając oddźwięk w całym społeczeństwie.

*Jolanta Paczkowska została Dziennikarzem

Obywatelskim 2009
Roku.

Źródła:

transparency.org;

scholarsandrogues.com;

ojr.org;

blogs.worldbank.org

Opublikowano w dniu 14.06.2019 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA